

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

```
VAR i:Integer;

FUNCTION(Symbol) replicate

x = (function(x,y) {return x+y;});

class DelFunctor: public std::unary_function<</pre>
```

ΔΙΔΑΣΚΩΝ Αντώνιος Σαββίδης

Φροντιστήριο 5° Τελικός κώδικας και εικονική μηχανή

HY340, 2017 A. Σαββίδης Slide 2 / 45

Μέρος 1° Περιβάλλον εκτέλεσης

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 3 / 45

Αντιστοίχιση μεταβλητών σε θέση μνήμης

- Στον ενδιάμεσο κώδικα, τα περισσότερα ορίσματα τύπου expr* (εκτός από τις σταθερές και συναρτήσεις) αντιστοιχούν πάντα σε κάποιο σύμβολο του προγράμματος μας (πεδίο sym του expr)
- Αυτό το σύμβολο θα πρέπει να αντιστοιχηθεί στο περιβάλλον εκτέλεσης σε κάποια συγκεκριμένη θέση μνήμης
- Η αντιστοίχιση αυτή σχετίζεται με:
  - To scope space του συμβόλου
  - Το offset που έχει το σύμβολο

Οργάνωση Μνήμης (1/3)

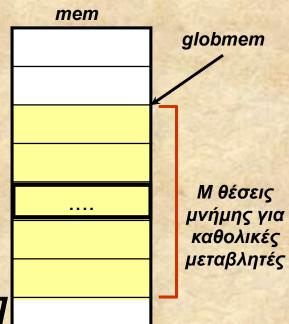
Μεταβλητές καθολικής εμβέλειας

 Το πλήθος τους είναι γνωστό σε compiletime, οπότε δεσμεύουμε για αυτές ένα συνεχόμενο τμήμα μνήμης

 Ένας καταχωρητής (globalmem) της εικονικής μηχανής θα υποδεικνύει την αρχική διεύθυνση αυτού του τμήματος

• Αναφερόμαστε σε μια global μεταβλητή **x** ως

mem[globalmem + x →offset]

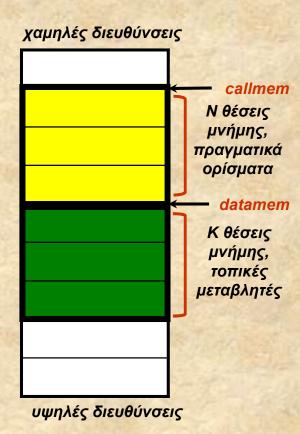

Οργάνωση Μνήμης (2/3)

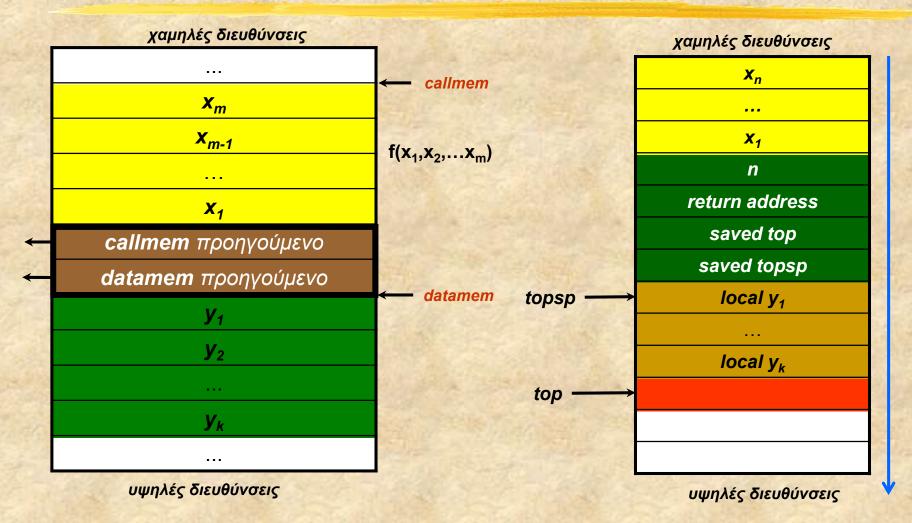
Τυπικά ορίσματα και τοπικές μεταβλητές

- Για την κλήση μιας συνάρτησης χρειαζόμαστε χώρο για τα πραγματικά ορίσματα και τις τοπικές μεταβλητές της
- Η συνάρτηση που καλείται δεν είναι γνωστή σε compile-time άρα η αντιστοίχιση θα πρέπει να γίνει δυναμικά
- Δεσμεύουμε Ν θέσεις για τα πραγματικά ορίσματα και Κ θέσεις για τις τοπικές μεταβλητές
  - Αναφερόμαστε σε τυπικό όρισμα x ως
    - mem[datamem -x →offset-1]
  - Αναφερόμαστε σε τοπική μεταβλητή y
     ως
    - mem[datamem +y →offset-1]
- Όταν έχουμε εμφωλευμένες (ή αναδρομικές) κλήσεις συναρτήσεων τι κάνουμε?
  - Πρέπει να σώσουμε τους καταχωρητές
  - Ώστε να τους επαναφέρουμε μετά

Οργάνωση Μνήμης (3/3)

Προσοχή: Επειδή προσθέσαμε επιπλέον πράγματα αλλάζει λίγο ο υπολογισμός θέσης ενός τυπικού ορίσματος ή μιας τοπικής μεταβλητής

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 7 / 45

Δέντρο ενεργοποίησης

```
function fact (n) {
    if (n == 1)
        return 1;
    else
        return n * fact(n-1);
}
```

```
Δέντρο ενεργοποίησης

fact(4)

fact(3)

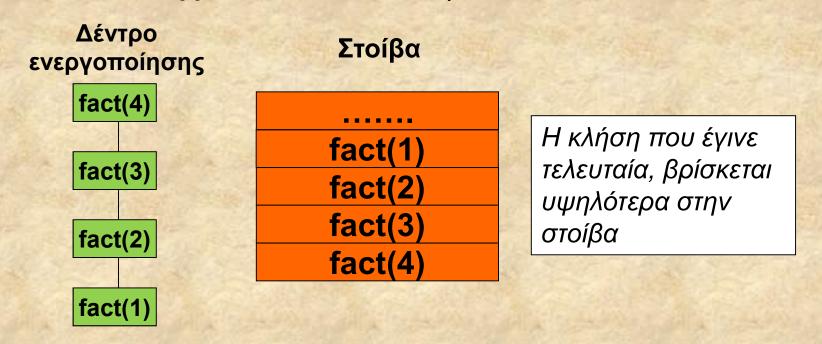
fact(2)
```

Κάθε ενεργοποίηση απαιτεί διαφορετικό περιβάλλον, το μέγεθος του οποίου ισούται με: αριθμός ορισμάτων + αριθμός τοπικών μεταβλητών

Activation records (1/5)

Κατά την κλήση μιας συνάρτησης, παραχωρείται μνήμη δυναμικά (και γίνεται push στην στοίβα), ενώ μετά το τέλος της κλήσης αυτή η μνήμη απελευθερώνεται (και γίνεται pop από την στοίβα το αντίστοιχο active record).

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 9 / 45

Activation records (2/5)

Παράδειγμα (code)

```
function f (x, y) {
    z = x * y;
    if (z == 10) {
        z = 1;
    }
    return z;
}
i = f (j, k);
```

```
1:
         funcstart f
2:
         mul x y z
         if_eq z 10 5
3:
4:
         jump 6
         assign 1 z
5:
6:
         return z
         funcend f
7:
8:
         param k
9:
         param j
         call f
10:
         getretval _t1
11:
12:
         assign _t1 i
```

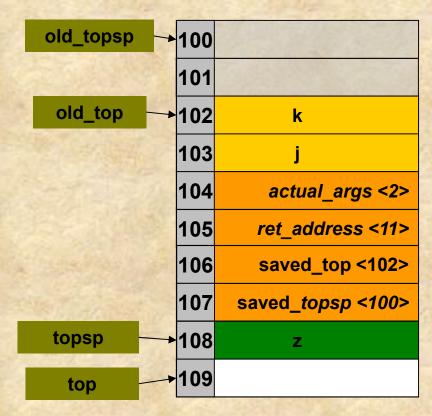

Activation records (3/5)

Παράδειγμα (stack)

```
function f (x, y) {
    z = x * y;
    if (z == 10) {
        z = 1;
    }
    return z;
}
i = f (j, k);
```

stack

HY340, 2017

Activation records (4/5)

Παράδειγμα 2 (stack)

```
function g (a) {
         return (function (x){
           tmp = 2;
           return (tmp - x);
         } )(a);
function f (x, y) {
        z = 2*x + y;
         w = z - x/y;
         g(w);
         return z;
i = f(j, k);
```

Στιγμιότυπο της στοίβας όταν το PC βρίσκεται μέσα στο body της ανώνυμης συνάρτησης που ορίζεται μέσα στην g()

topsp

top

102 k 103 104 actual_args <2> 105 ret address <##> 106 **saved top <102>** 107 saved_topsp <100> 108 109 W 110 W 111 actual args <1> 112 ret address <##> 113 saved *top* <110> 114 saved topsp < 108> 115 a 116 actual args <1> 117 ret address <##>

saved top <115>

119 saved_topsp <115>

tmp

100 101 stack

118

120

Activation records (5/5)

Παράδειγμα 3 (recursion)

```
function fact (n) {
        if (n == 1)
                 return 1;
        else
                 return n * fact(n-1);
x = fact(4);
```

Στιγμιότυπο της στοίβας όταν το PC βρίσκεται μέσα στο body της αναδρομικής fact() με όρισμα n=1 (αρχική κλήση n=4)

topsp top

		stack	
	100		the Parks of
	101		
	102	n	← f(4)
	103	actual args <1>	
	104	ret address <##>	
	105	saved_top <102>	
	106	saved_topsp <100>	
	107	n	← f(3)
	108	actual args <1>	
	109	ret address <##>	Cat College
	110	saved_top <107>	
	111	saved_topsp <107>	£(0)
	112	n	f(2)
	113		
	114	ret address <##>	estimate to a
	115	saved_top <112>	
	116	saved_topsp <112>	f(1)
	117	n	
	118	actual args <1>	
	119	ret_address <##>	T MILLIA
\	120	saved_top <117>	Sales and of
		saved_topsp <117>	LANCE OF
*	122		000

Κλήση συνάρτησης (1/2)

Ακολουθία κλήσης. Χρησιμοποιείται ο δείκτης top, ο οποίος σε κάθε push μειώνεται κατά 1 (θεωρούμε τη στοίβα να μεγαλώνει από υψηλές προς χαμηλές διευθύνσεις).

- Ενέργειες του κλητευτή
  - Αποτίμησε τα n πραγματικά ορίσματα (x₁,...,x_n)
  - Τοποθέτησε τα ορίσματα στη στοίβα με τη σειρά $x_n...x_1$
  - Τοποθέτησε στη στοίβα τον αριθμό των ορισμάτων η
  - Τοποθέτησε στη στοίβα τη διεύθυνση επιστροφής από κλήση
    - Τοποθέτησε στη στοίβα την τιμή του top πριν αρχίσει η ακολουθία κλήσης, δηλ. top+n+2
  - Τοποθέτησε στη στοίβα την τιμή του topsp
  - Θέσε τον μετρητή προγράμματος στη διεύθυνση της συνάρτησης
- Ενέργειες του καλούμενου
  - Θέσε το topsp ίσο με την τιμή του top
  - Ανέβασε το top τόσες θέσεις όσες οι τοπικές μεταβλητές

χαμηλές διευθύνσεις

υψηλές διευθύνσεις

funcstart

Κλήση συνάρτησης (2/2)

Ακολουθία επιστροφής από κλήση.

- $f \Delta$ Αποθήκευσε την τιμή του top σε έναν καταχωρητή rI
- Επανέφερε το top στην προηγούμενη σωμένη τιμή
- Αποθήκευσε την διεύθυνση επιστροφής σε έναν καταχωρητή r2
- Επανέφερε την προηγούμενη διεύθυνση του topsp
- Καθάρισε την στοίβα από το r1-1+έως και το top
- □ Θέσε pc = r2

Η ακολουθία εντολών επιστροφής από κλήση σχεδιάζεται έτσι ώστε να επιστρέψουμε στην εντολή ακριβώς μετά την κλήση, με *top* και *topsp* να δείχνουν στο activation record του κλητευτή.

Εναπόθεση επιστρεφόμενου αποτελέσματος.

- Αποθήκευσε το αποτέλεσμα σε έναν ειδικό καταχωρητή retval η σε μία θέση στην στοίβα που κρατείται για το σκοπό αυτό ακριβώς πριν το πρώτο πραγματικό όρισμα.
- Jump στο τέλος της συνάρτησης

return

topsp

top

funcend χαμηλές διευθύνσεις

 X_n X_1 n return address saved top saved topsp local V₁ local V

υψηλές διευθύνσεις

Μέρος 2° Παραγωγή τελικού κώδικα

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 16 / 45

Παραγωγή τελικού κώδικα (1/2)

- Το ρεπερτόριο των εντολών του ενδιάμεσου κώδικα είναι αρκετά κοντά σε αυτό του τελικού κώδικα
  - Φεύγει η uminus που μπορεί να υλοποιηθεί με πολλαπλασιασμό με το -1
  - Φεύγουν οι λογικοί τελεστές (ολική αποτίμηση) καθώς υλοποιούνται με jumps και assignments
- Πρέπει να κωδικοποιήσουμε τις εντολές σε ένα συγκεκριμένο αριθμό από bytes
  - 4 bytes ανά εντολή, άρα 1 byte ανά όρισμα
  - Όμως ορισμένα ορίσματα δεν χωράνε
  - Χρησιμοποιούμε πίνακες σταθερών
    - Δημιουργούμε πίνακες με τις εμφανίσεις των σταθερών που εμφανίζονται στις εντολές
    - Αντικαθιστούμε τις εντολές με το index τους μέσα στον πίνακα

Παραγωγή τελικού κώδικα (2/2)

```
x = 10;
y = "hello";
function f(x,y) { return x+y; }
z = "world";
w = cos(3.1415);
print(x,y,z,w);
```

Κάθε όρισμα έχει δύο πεδία: (α) τύπο ορίσματος, και (β) την πληροφορία του ορίσματος. Στον παρακάτω κώδικα της εικονικής μηχανής αναγράφεται για κάθε όρισμα ο τύπος αλλά και η περίπτωση του ορίσματος στην οποία αναφέρεται.

Пі	Τίνακας σταθερών strings			
0	"hello"			
1	"world"			

П	Πίνακας αριθμητικών σταθερών					
0	10					
1	3.1415					

Πίνακας συναρτήσεων χρήστη

0 | address 3, local size 1, id "f"

Пí	Πίνακας συναρτήσεων βιβλιοθήκης				
0	"cos"				
1	"print"				

0	assign	01 (global), 0:x	04(num), 0:10	
1	assign	01(global), 1:y	05(string), 0:"hello"	
2	jump	00(label), 8		
3	enterfunc	08(userfunc), 0:f		
4	add	03(local), 0:_t0	02(formal), 0:x	02(formal), 1:y
5	assign 10(retval)		03(local), 0:_t0	
6	jump	00(label), 7		
7	exitfunc	08(userfunc), 0:f		
8	assign	01(global), 2:z	05(string), 1:"world"	
9	pusharg	04(num), 1:3.1415		

Από ενδιάμεσο σε τελικό κώδικα

- Στον ενδιάμεσου κώδικα έχουμε εντολές που δέχονται expr* ενώ στον τελικό κώδικα χρειαζόμαστε vmarg*
- Η μετατροπή των ορισμάτων αυτών γίνεται χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση make_operand

```
unsigned consts_newstring (char* s);
unsigned consts_newnumber (double n);
unsigned libfuncs_newused(char* s);
void make operand (expr* e, vmarg* arg) {
    switch (e->type) {
        /* All those below use a variable for storage
        case var e :
        case tableitem e:
        case arithexpr e:
        case boolexpr_e:
        case newtable_e: {
            arg->val = e->sym->offset;
            switch (e->sym->space) {
                case programvar:
                                    arg->type = global_a;
                                                            break:
                case functionlocal: arg->type = local_a;
                                                            break:
                case formalarg: arg->type = formal_a;
                                                            break:
                default: assert(0);
        /* Constants */
        case constbool_e: {
            arg->val = e->boolConst;
            arg->type = bool_a;
        case conststring_e: {
            arg->val = consts_newstring(e->strConst);
            arg->type = string_a; break;
```

struct vmarg { vmarg_t type; unsigned val; }

```
case costnum_e: {
    arg->val = consts_newnumber(e->numConst);
    arg->type = number_a; break;
}

case nil_e: arg->type = nil_a ; break;

/* Functions */

case programfunc_e: {
    arg->type = userfunc_a;
    arg->val = e->sym->taddress;
    break;
}

case libraryfunc_e: {
    arg->type = libfunc_a;
    arg->val = libfuncs_newused(e->sym->name);
    break;
}

default: assert(0);
}
```


Παραγωγή τελικού κώδικα

 Η παραγωγή τελικού κώδικα γίνεται μέσω της συνάρτησης emit όπως και στον ενδιάμεσο κώδικα (με την διαφορά ότι έχει ένα όρισμα τύπου instruction*)

```
struct instruction {
    vmopcode opcode;
    vmarg result;
    vmarg arg1;
    vmarg arg2;
    unsigned srcLine;
};
```

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 20 / 45

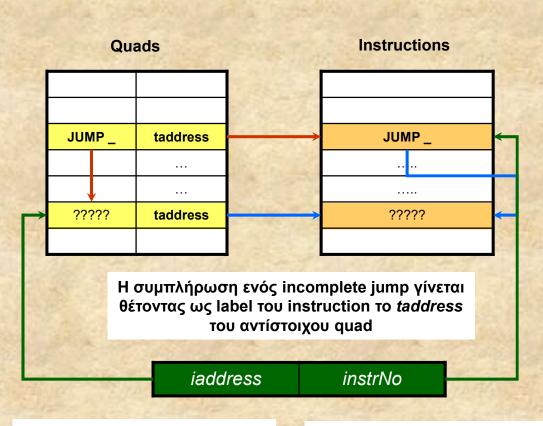

Incomplete jumps (1/2)

- Τα target labels των jump εντολών του ενδιάμεσου κώδικα θα πρέπει να τροποποιηθούν στις αντίστοιχες jump εντολές τελικού κώδικα.
  - Καθώς η αντιστοίχιση εντολών ενδιάμεσου κώδικα τελικού κώδικα δεν είναι 1-1
- Εισάγουμε το πεδίο taddress στις εντολές ενδιάμεσου κώδικα και το συμπληρώνουμε κατά την παραγωγή τελικού κώδικα με τον αριθμό της πρώτης εντολής τελικού κώδικα που αντιστοιχεί σε αυτή

Incomplete jumps (2/2)

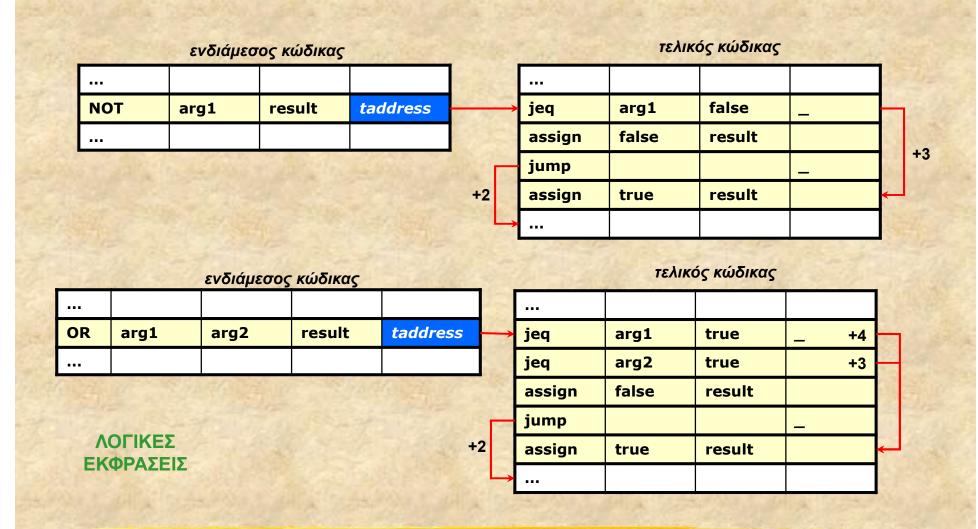
Στο iaddress αποθηκεύουμε τον αριθμό της εντολής ενδιάμεσου κώδικα προορισμού του jump

Στο instrNo αποθηκεύουμε τον αριθμό της εντολής τελικού κώδικα που παράγεται για το jump στον ενδιάμεσο κώδικα

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 22 / 45

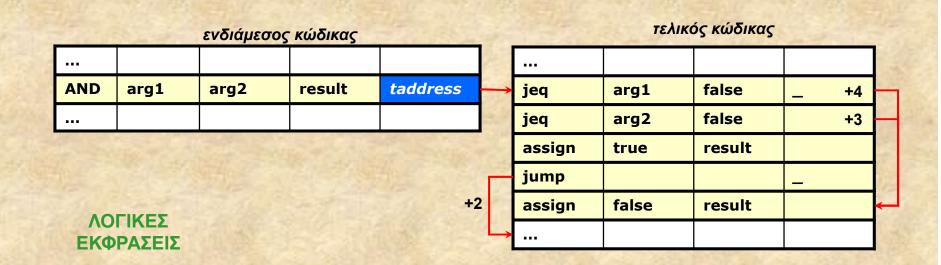
Τελικός κώδικας για Λογικές Εκφράσεις (1/2)

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 23 / 45

Τελικός κώδικας για Λογικές Εκφράσεις (2/2)

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 24 / 45

Τελικός κώδικας για Συναρτήσεις

ενδιάμ	ιεσος κώδι	κας		те	λικός κώδ	δικας	
			5 5				Blig Duth William
FUNCSTART	result	taddress		enterfunc			KOVIKVE
							ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ
RETURN	result	taddress	$\longrightarrow$	assign	retval	result	
				jump	_		
FUNCEND	result	taddress					
		No. of the last		exitfunc			

- Επειδή το target label του jump δεν είναι γνωστό πριν παραχθεί κώδικας για το *funcend*, διατηρείται μία λίστα (*returnList*) για κάθε τέτοιο jump και θα συμπληρώνονται τα target labels αυτών των jump αφού παραχθεί κώδικας για το *funcend*
- Επειδή όμως υποστηρίζεται ο ορισμός συνάρτησης μέσα σε μία άλλη χρησιμοποιείται μία στοίβα (funcstack):
  - Στο funcstart γίνεται push η συνάρτηση στην στοίβα
  - Στο **funcend** γίνεται pop και γίνονται patch τα target labels των εντολών jump που βρίσκονται στην **returnList**.
  - Στο return εισάγουμε τον αριθμό εντολής τελικού κώδικα του jump στην returnList της συνάρτησης που βρίσκεται στην κορυφή της στοίβας

Τεχνική παραγωγής τελικού κώδικα

```
extern void generate ADD (quad*);
extern void generate SUB (quad*);
extern void generate MUL (quad*);
extern void generate DIV (quad*);
extern void generate MOD (quad*);
extern void generate NEWTABLE (quad*);
extern void generate TABLEGETELM (quad*);
extern void generate TABLESETELEM (quad*);
extern void generate ASSIGN (quad*);
extern void generate NOP (quad*);
extern void generate JUMP (quad*);
extern void generate IF EQ (quad*);
extern void generate IF NOTEQ (quad*);
extern void generate IF GREATER (quad*);
extern void generate IF GREATEREQ (quad*);
extern void generate IF LESS (quad*);
extern void generate IF LESSEQ (quad*);
extern void generate NOT (quad*);
extern void generate OR (quad*);
extern void generate PARAM (quad*);
extern void generate CALL (quad*);
extern void generate GETRETVAL (quad*);
extern void generate FUNCSTART (quad*);
extern void generate RETURN (quad*);
extern void generate FUNCEND (quad*);
```

Παραγωγή τελικού κώδικα με χρήση των generate functions

```
/* Ensure that the order of presence in the array is equal to
   the enumerated constant value of the respective i-code
   instruction.
typedef void (*generator_func_t) (quad*);
qenerator func t generators[] = {
    generate ADD,
    generate SUB,
    generate MUL,
    generate DIV,
    qenerate MOD,
    generate NEWTABLE,
    generate TABLEGETELM,
    generate TABLESETELEM,
    generate ASSIGN,
    generate NOP,
    generate JUMP,
    generate IF EQ,
    generate IF NOTEQ,
    generate IF GREATER,
    generate IF GREATEREQ,
    generate IF LESS,
    generate IF LESSEQ,
    generate NOT,
    qenerate OR,
    generate PARAM,
    generate CALL,
    generate GETRETVAL,
    generate FUNCSTART,
    generate RETURN,
    generate FUNCEND
};
void generate (void) {
    for (unsigned i = 0; i<total; ++i)
        (*generators[quads[i].op])(quads+i);
```


Μέρος 3° Εικονική μηχανή

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 27 / 45

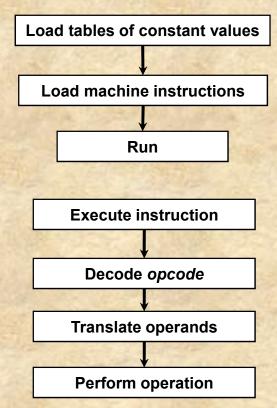

Εικονική Μηχανή

Φορτώνει και εκτελεί ένα αρχείο τελικού κώδικα

```
avmbinaryfile \rightarrow magicnumber arrays code
magicnumber → 340200501 #unsigned
                → strings numbers user functions lib functions
arrays
                → total (string) *
strings
                \rightarrow unsigned
total
                \rightarrow size (char)* #null terminated
string
                \rightarrow unsigned
size
numbers
                → total (double*)
userfunctions \rightarrow total (userfunc)*
                → address localsize id
userfunc
address
                \rightarrow unsigned
localsize
                \rightarrow unsigned
                \rightarrow string
id
libfunctions \rightarrow strings
                → total (instruction)*
code
                → opcode operand operand operand
instruction
                \rightarrow byte
opcode
                → type value
operand
                \rightarrow byte
type
value
                 \rightarrow unsigned
```

Γραμματική δομής τελικού κώδικα

Λειτουργία εικονικής μηχανής

Μετατροπή Ορισμάτων (1/2)

- Στις εντολές υπάρχουν αρκετοί διαφορετικοί τύποι ορισμάτων
  - Κελιά μνήμης (μεταβλητές)
  - Σταθερές τιμές χρήστη (π.χ. ακέραιες τιμές ή strings constants)
  - Συναρτήσεις βιβλιοθήκης και χρήστη
- Για να απλοποιήσουμε τη υλοποίηση των εντολών μετατρέπουμε όλα τα ορίσματα σε θέσεις μνήμης χρησιμοποιώντας βοηθητικούς καταχωρητές
  - Χρησιμοποιούνται μόνο για τιμές καθώς οι μεταβλητές είναι πάντα σε θέσεις μνήμης στη στοίβα
  - Σε αυτούς θα αποθηκεύουμε πάντα τα ορίσματα arg1 και arg2

```
struct avm table;
struct avm memcell {
    avm memcell t type;
    union {
        double
                        numVal;
        char*
                        strVal;
        unsigned char boolVal;
        avm table*
                        tableVal;
        unsigned
                        funcVal;
        char*
                        libfuncVal;
    } data;
};
```

```
enum avm memcell t
   number m
               =0,
   string m
               =1,
   bool m
               =2,
   table m
               =3,
   userfunc m
               =4,
   libfunc m
               =5,
   nil m
               =6,
   undef m
               =7
};
```


Μετατροπή Ορισμάτων (2/2)

```
avm_memcell* avm_translate_operand (vmarg* arg, avm_memcell* reg) {

switch (arg->type) {

/* Variables */
case global_a: return &stack[AVM_STACKSIZE-1-arg->val];
case local_a: return &stack[topsp-arg->val];
case formal_a: return &stack[topsp+AVM_STACKENV_SIZE+1+arg->val];

case retval_a: return &retval;
```

```
case number_a: {
    reg->type = number_m;
    reg->data.numVal = consts_getnumber(arg->val);
    return reg;
}

case string_a: {
    reg->type = string_m;
    reg->data.strVal = consts_getstring(arg->val);
    return reg;
}

case bool_a: {
    reg->type = bool_m;
    reg->data.boolVal = arg->val;
    return reg;
}

case nil_a: reg->type = nil_m; return reg;
```

```
case userfunc_a: {
    reg->type = userfunc_m;
    reg->data.funcVal = arg->val;
    return reg;
}

case libfunc_a: {
    reg->type = libfunc_m;
    reg->data.libfuncVal = libfuncs_getused(arg->val);
    return reg;
}
```

Συνάρτηση μετατροπής ορισμάτων vmarg* σε avm_memcell*

Execution Cycle

```
execute func t executeFuncs[]={
    execute assign,
    execute add,
    execute sub,
    execute mul,
    execute div,
    execute mod,
    execute uminus,
    execute and,
    execute or,
    execute not,
    execute jeq,
    execute jne,
    execute jle,
    execute jqe,
    execute jlt,
    execute jqt,
    execute call,
    execute pusharg,
   execute funcenter,
    execute funcexit,
    execute newtable,
    execute tablequetelem,
    execute tablesetelem,
    execute nop
};
```

Υλοποίηση του κύκλου εκτέλεσης εντολών της εικονικής μηχανής χρησιμοποιώντας ένα dispatcher με τις συναρτήσεις execute

```
unsigned char
                executionFinished = 0;
unsigned
                pc = 0;
unsigned
              currLine = 0;
unsigned codeSize = 0;
instruction* code = (instruction*) 0;
#define AVM ENDING PC codeSize
void execute cycle (void) {
    if (executionFinished)
        return:
    else
    if (pc == AVM ENDING PC) {
        executionFinished = 1;
        return:
    else {
        assert (pc < AVM ENDING PC);
        instruction* instr = code + pc;
        assert (
           instr->opcode >= 0 &&
           instr->opcode <= AVM MAX INSTRUCTIONS
        );
       if (instr->srcLine)
           currLine = instr->srcLine;
        unsigned oldPC = pc;
        (*executeFuncs[instr->opcode])(instr);
       if (pc == oldPC)
           ++pc;
```


Υλοποίηση εντολών - Συναρτήσεις

```
void avm callsaveenvironment (void) {
           Call: Σώσιμο
                                                   avm push envvalue (totalActuals);
                                                   avm push envvalue(pc+1);
   περιβάλλοντος και κλήση
                                                   avm push envvalue(top + totalActuals + 2);
                                                   avm push envvalue (topsp);
                                       case userfunc m : {
        Funcenter
                                          pc = func->data.funcVal;
                                           assert (pc < AVM ENDING PC);
                                          assert(code[pc].opcode == funcenter v);
                                           break:
         Funcexit
                                       case string m: avm calllibfunc(func->data.strVal);
                                                                                          break;
                                       case libfunc m: avm calllibfunc(func->data.libfuncVal); break;
                                               totalActuals = 0;
                                               userfunc* funcInfo = avm getfuncinfo(pc);
                                               topsp = top;
         Pusharg
                                               top = top - funcInfo->localSize;
                                void execute funcexit (instruction* unused) {
                                    unsigned oldTop = top;
                                            = avm get envvalue(topsp + AVM SAVEDTOP OFFSET);
                                    top
                                            = avm qet envvalue(topsp + AVM SAVEDPC OFFSET);
                                    pc
                                            = avm qet envvalue(topsp + AVM SAVEDTOPSP OFFSET);
                                    topsp
avm assign(&stack[top], arg);
++totalActuals;
                                    while (oldTop++ <= top) /* Intentionally ignoring first. */
avm dec top();
                                        avm memcellclear(&stack[oldTop]);
```

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 32 / 45

Υλοποίηση εντολών - Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης (1/5)

- Υλοποιημένες σε native κώδικα (C/C++)
- Απαιτούν χειροκίνητη ακολουθία εντολών εισόδου και εξόδου
  - Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση avm_calllibfunc
- Αλληλεπιδρούν με τις συναρτήσεις alpha
  - Λαμβάνουν τα ορίσματα τους από τη στοίβα
  - Μπορούν να επιστρέψουν τιμές θέτοντας το καταχωρητή retval
- Γίνονται installed κατά την αρχικοποίηση της εικονικής μηχανής

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 33 / 45

Υλοποίηση εντολών – Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης (2/5)

```
typedef void (*library func t) (void);
library func t avm getlibraryfunc (char* id); /* Typical hashing. */
void avm calllibfunc (char* id) {
    library func t f = avm getlibraryfunc(id);
    if (!f) {
        avm error ("unsupported lib func '%s' called!", id);
        executionFinished = 1;
    else {
       /* Notice that enter function and exit function
           are called manually!
        */
       topsp = top; /* Enter function sequence. No stack locals. */
       totalActuals = 0;
                       /* Call library function. */
        (*f)();
        if (!executionFinished) /* An error may naturally occur inside. */
            execute funcexit((instruction*) 0); /* Return sequence. */
                                                       CALLING FUNCTIONS
```

Καθώς οι συναρτήσεις βιβλιοθήκης είναι υλοποιημένες σε C/C++, πρέπει να καλέσουμε χειροκίνητα την ακολουθία εντολών που οφείλει να εκτελέσει μία συνάρτηση όταν αρχίζει να εκτελείται, καθώς και τις εντολές της ακολουθίας εξόδου. Προσέξτε ότι οι συναρτήσεις βιβλιοθήκης δεν περιέχουν τοπικές μεταβλητές στοίβας της εικονικής μηχανής (μπορούν βεβαίως να έχουν τοπικές μεταβλητές του προγράμματος C/C++).

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 34 / 45

Υλοποίηση εντολών – Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης (3/5)

```
unsigned avm totalactuals (void) {
    return avm get envvalue (topsp + AVM NUMACTUALS OFFSET);
avm memcell* avm getactual (unsigned i) {
   assert(i < avm totalactuals());</pre>
    return &stack[topsp + AVM STACKENV SIZE + 1 + i];
   Implementation of the library function 'print'.
   It displays every argument at the console.
void libfunc print (void) {
   unsigned n = avm totalactuals();
   for (unsigned i = 0; i < n; ++i)
        char* s = avm tostring(avm qetactual(i));
       puts(s);
        free(s);
                                          CALLING FUNCTIONS
/* With the following every library function is manually
   added in the VM library function resolution map.
*/
void avm registerlibfunc (char* id, library func t addr);
```

- •Πως υλοποιούμε τις συναρτήσεις βιβλιοθήκης; Ως απλές C/C++ συναρτήσεις οι οποίες λαμβάνουν τα πραγματικά ορίσματα από τη στοίβα της εικονικής μηχανής.
- •Το ίδιο ισχύει και στις συναρτήσεις βιβλιοθήκης για γλώσσες γενικού σκοπού και παραγωγή κώδικα για πραγματικές μηχανές.
- •Καθώς ο τρόπος χρήσης της στοίβας και των καταχωρητών είναι θέμα του compiler, η υλοποίηση συναρτήσεων βιβλιοθήκης για έναν compiler δεν είναι de facto portable και σε έναν άλλον compiler της ίδιας γλώσσας και για την ίδια μηχανή.

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 35 / 45

Υλοποίηση εντολών – Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης (4/5)

- •Εδώ παρουσιάζουμε και την υλοποίηση της typeof συνάρτησης βιβλιοθήκης, η οποία επιτρέπει runtime type identification (ελέγχει ακόμη και undefined variables).
- •Στην περίπτωση που μίας συνάρτηση βιβλιοθήκης χρειάζεται συγκεκριμένο αριθμό από arguments, προφανώς υλοποιεί εσωτερικά και τη λογική έλεγχου και ανάλογα μπορεί να εξάγει ένα runtime error.
- •Επιπλέον φαίνεται ο τρόπος με τον οποίο υλοποιούμε συναρτήσεις βιβλιοθήκης οι οποίες επιστρέφουν τιμές (απλώς θέτουν τον *retval* register).

HY340, 2017 A. Σαββίδης Slide 36 / 45

Υλοποίηση εντολών – Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης (5/5)

activation record της κλήσης totalarguments

activation record του caller της totalarguments

. . .

...

....

```
function f() {
    n = totalarguments();
}
```

- •Όταν κληθεί η totalarguments, στην υλοποίηση της σε C/C++ η κλήση avm_totalactuals() επιστρέφει τον αριθμό των arguments στην ίδια την συνάρτηση και όχι στον caller αυτής όπως θα έπρεπε.
- •Επομένως για να επιστραφεί ο σωστός αριθμός πρέπει να κινηθούμε ένα activation record κάτω.

Υλοποίηση αριθμητικών εντολών

```
typedef double (*arithmetic func t) (double x, double y); #define execute add execute arithmetic
                                                          #define execute sub execute arithmetic
double add impl (double x, double y) { return x+y; }
                                                          #define execute mul execute arithmetic
double sub impl (double x, double y) { return x-y; }
                                                          #define execute div execute arithmetic
double mul impl (double x, double y) { return x*y; }
                                                          #define execute mod execute arithmetic
double div impl (double x, double y) { return x/y; /* Error check? */
                                                                           Η υλοποίηση των
double mod impl (double x, double y) {
    return ((unsigned) x) % ((unsigned) y); /* Error check? */
                                                                           αριθμητικών εντολών.
                                                                           Μην ξεχάσετε τους
                                                                           ελέγχους για runtime
/* Dispatcher just for arithmetic functions. */
                                                                           error.
arithmetic func t arithmeticFuncs[] = {
    add impl,
                   void execute arithmetic (instruction* instr) {
    sub impl,
    mul impl,
                       avm memcell* lv = avm translate operand(&instr->result, (avm memcell*) 0);
    div impl,
                       avm memcell* rv1 = avm translate operand(&instr->arq1, &ax);
    mod impl
                       avm memcell* rv2 = avm translate operand(&instr->arg2, &bx);
                       assert(lv && (&stack[0] <= lv && &stack[top] > lv || lv == &retval));
                       assert (rv1 && rv2);
                       if (rv1->type != number m || rv2->type != number m) {
                           avm error ("not a number in arithmetic!");
                           executionFinished = 1:
                       else {
                           arithmetic func t op = arithmeticFuncs[instr->opcode - add v];
                           avm memcellclear(lv);
                           lv->tvpe
                                              = number m;
                           lv->data.numVal = (*op)(rv1->data.numVal, rv2->data.numVal);
                                                                          ARITHMETIC OPERATIONS
```


Υλοποίηση συσχετιστικών εντολών διάταξης

- Με τρόπο παρόμοιο των αριθμητικών εκφράσεων υλοποιούνται και οι συσχετιστικοί τελεστές διάταξης < <= > >=, δηλ. οι εντολές JGE, JGT, JLE, JLT, καθώς αφορούν μόνο αριθμούς.
- Προσοχή θέλει το γεγονός ότι δεν χρειάζεται να μετατρέψουμε το operand στο οποίο είναι αποθηκευμένη η διεύθυνση (label) της εντολής προορισμού
- Οι βοηθητικές συναρτήσεις comparisonFuncs θα είναι έχουν αντίστοιχο signature, δηλ.
  - bool (*cmp_func) (double, double)

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 39 / 45

Υλοποίηση συσχετιστικών εντολών ισότητας (1/3)

- Οι εντολές συσχετιστικών τελεστών ισότητας έχουν διαφορετική υλοποίηση ώστε να ικανοποιούνται οι σημασιολογικοί κανόνες της γλώσσας
  - Σύγκριση με undefined προκαλεί runtime error,
  - αλλιώς οτιδήποτε είναι συγκρίσιμο == με nil και το αποτέλεσμα είναι true μόνο εάν και τα δύο nil
  - αλλιώς σύγκριση με boolean απαιτεί μετατροπή σε boolean τιμή
  - αλλιώς η σύγκριση επιτρέπεται μόνο μεταξύ ομοειδών (ιδίου τύπου)

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 40 / 45

Υλοποίηση συσχετιστικών εντολών ισότητας (2/3)

```
typedef unsigned char (*tobool func t) (avm memcell*);
unsigned char number tobool (avm memcell* m) { return m->data.numVal != 0; }
unsigned char string tobool (avm memcell* m) { return m->data.strVal[0] != 0; }
unsigned char bool tobool (avm memcell* m) { return m->data.boolVal; }
unsigned char table tobool (avm memcell* m) { return 1; }
unsigned char userfunc tobool (avm memcell* m) { return 1; }
unsigned char libfunc tobool (avm memcell* m) { return 1; }
unsigned char nil tobool (avm memcell* m) { return 0; }
unsigned char undef tobool (avm memcell* m) { assert(0); return 0; }
tobool func t toboolFuncs[]={
    number tobool,
                                                         Η μετατροπή σε boolean θα
    string tobool,
                                                        μας χρειαστεί και καλό είναι να
    bool tobool,
                                                        έχουμε ταχύτατη (ως προς την
    table tobool,
                                                           εκτέλεση) υλοποίηση.
    userfunc tobool,
    libfunc tobool,
    nil tobool,
    undef tobool
unsigned char avm tobool (avm memcell* m) {
    assert(m->type >= 0 && m->type < undef m);
    return (*toboolFuncs[m->type])(m);
                                                             EQUALITY OPERATIONS
```

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 41 / 45

Υλοποίηση συσχετιστικών εντολών ισότητας (3/3)

```
void execute jeq (instruction* instr) {
    assert(instr->result.type == label a);
    avm memcell* rv1 = avm translate operand(&instr->arq1, &ax);
    avm memcell* rv2 = avm translate operand(&instr->arg2, &bx);
    unsigned char result = 0;
    if (rv1->type == undef m || rv2->type == undef m)
        avm error("'undef' involved in equality!");
    else
    if (rv1->type == nil m \mid | rv2->type == nil m)
        result = rv1->type == nil m && rv2->type == nil m;
    else
    if (rv1->type == bool m || rv2->type == bool m)
        result = (avm tobool(rv1) == avm tobool(rv2));
    else
    if (rv1->type != rv2->type)
        avm error(
            "%s == %s is illegal!",
            typeStrings[rv1->type],
            typeStrings[rv2->type]
        );
    else
        /* Equality check with dispatching. */
    if (!executionFinished && result)
        pc = instr->result.val;
                                             EQUALITY OPERATIONS
```

```
char* typeStrings[]={
    "number",
    "string",
    "bool",
    "table",
    "userfunc",
    "libfunc",
    "nil",
    "undef"
};
```

Θεωρούμε ότι ενσωματώνουμε στην avm_error και την εντολή executionFinished=1

Εδώ συμπληρώστε την υλοποίηση. Αρκεί να κάνετε dispatching ως προς τον τύπο του *rv1*

Εάν δεν είχαμε runtime error και το αποτέλεσμα είναι *true*, πρέπει να εφαρμοστεί το *jump* (δηλ. να θέσουμε το PC)

Υλοποίηση εντολών πινάκων (1/3)

Οι τιμές των πινάκων γνωρίζουμε ότι πάντα αποθηκεύονται σε κάποια μεταβλητή. Επομένως δεν χρειαζόμαστε βοηθητικό καταχωρητή.

```
void execute newtable (instruction* instr) {
    avm memcell* lv = avm translate operand(&instr->result, (avm memcell*) 0);
    assert(lv && (&stack[0] <= lv && &stack[top] > lv || lv==&retval));
    avm memcellclear(lv);
   lv->type
                         = table m;
   lv->data.tableVal = avm tablenew();
                                                          Δεν ξεχνάμε την αύξηση του
    avm tableincrefcounter(lv->data.tableVal);
                                                          μετρητή αναφορών, καθώς
                                                         κατά τη δημιουργία ο πίνακας
                                                          έχει τον μετρητή αυτόν στην
avm memcell*
                avm tablegetelem (
                                                                  τιμή 0.
                    avm table*
                                     table,
                    avm memcell*
                                     index
                );
void
                avm tablesetelem (
                    avm table*
                                     table,
                    avm memcell*
                                     index,
                    avm memcell*
                                     content
                                                                         TABLES
                );
```

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 43 / 45

Υλοποίηση εντολών πινάκων (2/3)

```
void execute tablegetelem (instruction* instr) {
   avm memcell* lv = avm translate operand(&instr->result, (avm memcell*) 0);
   avm_memcell* t = avm_translate_operand(&instr->arg1, (avm_memcell*) 0);
   avm memcell* i = avm translate operand(&instr->arg2, &ax);
   assert(lv && (&stack[0] <= lv && &stack[top] > lv || lv==&retval));
   assert(t && &stack[0] <= t && &stack[top] > t);
    assert(i);
   avm memcellclear(lv);
   lv->type = nil m; /* Default value. */
   if (t->type != table m) {
        avm error("illegal use of type %s as table!", typeStrings[t->type]);
    else {
        avm memcell* content = avm tablegetelem(t->data.tableVal, i);
       if (content)
            avm assign(lv, content);
                                                          Ενδέχεται το στοιχείο που
                                                               ζητείται για το
            char* ts = avm tostring(t);
                                                          συγκεκριμένο κλειδί απλώς
            char* is = avm tostring(i);
                                                           να μην υπάρχει ή να μην
            avm warning("%s[%s] not found!", ts, is);
                                                           υποστηρίζεται κλειδί του
            free (ts);
                                                            συγκεκριμένου τύπου.
           free(is);
                                                                         TABLES
```

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 44 / 45

Υλοποίηση εντολών πινάκων (3/3)

- Η υλοποίηση της execute_tablesetelem είναι απλή, αλλά βασίζεται στην avm_tablesetelem η οποία είναι κατασκευαστικά πιο απαιτητική
  - Να μην ξεχάσετε ότι με nil index αφαιρείται το στοιχείο, δηλ. το nil δεν μπορεί να αποθηκεύεται σε πίνακες
  - και ότι πρέπει να χρησιμοποιείτε τις avm_assign και avm_memcellclear

HY340, 2017 Α. Σαββίδης Slide 45 / 45